

Про підсумки реалізації заходів обласного проєкту «Презентуємо професійну освіту разом»

Професійна (професійно-технічна) освіта є важливим елементом освітньої системи країни, головне завдання якої полягає в підготовці робітничих кадрів для різних секторів економіки країни. Своєчасна профорієнтаційна робота під час освітнього процесу сприяє професійній самоідентифікації учнів закладів загальної середньої освіти, здійсненню самостійного та усвідомленого вибору майбутньої професії з урахуванням уподобань, здібностей, індивідуальних особливостей та запиту ринку праці задля безперешкодного інтегрування в майбутню професію та побудови власної кар'єрної траєкторії.

З метою популяризації робітничих професій, підвищення їх престижності та формування в учнівської молоді активної життєвої позиції щодо майбутнього професійного вибору, нового іміджу випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти впродовж 2021-2023р.р. заклади П(ПТ)О працювали над реалізацію завдань обласного проєкту «Презентуємо професійну освіту разом» за сприяння Департаменту освіти і науки обласної військової адміністрації, Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області.

Зусилля колективів ЗП(ПТ)О були спрямовані на створення профорієнтаційного освітнього середовища, що відповідає запитам сучасності, задля реалізації ефективної профорієнтаційної роботи. Педагогічні колективи в ході профорієнтаційної кампанії розкривали молоді позитивні сторони робітничої праці, здійснювали не тільки професійну орієнтацію, а й соціальну орієнтацію на працю, на статус робітника, надавали різним соціальним групам і віковим категоріям населення послуги, спрямовані на їх професійне самовизначення.

В закладах освіти запроваджено комплексний підхід щодо привернення уваги молоді до актуальних на ринку праці професій, використовувались різноманітні форми і методи роботи: групові та індивідуальні зустрічі профконсультантів з випускниками та їх батьками, організовувались для учнів закладів ЗСО екскурсії до закладів П(ПТ)О, розміщувались в закладах загальної середньої освіти профорієнтаційні матеріали, проводились промоційні акції, свята тощо.

Навчально-методичний кабінет ПТО у Житомирській області в період реалізації обласного проєкту **здійснював:**

- методичний супровід закладів П(ПТ)О з питань профорієнтаційної роботи, кар'єрного консультування;
- координацію діяльності Центрів професійної кар'єри на базі 17 ЗП(ПТ)О, вивчав та поширював кращі практики їх роботи;
- супровід опитування на всеукраїнському рівні «Центри кар'єри закладів освіти: виклики та перспективи розвитку в умовах війни» та сприяв щодо його проведення (13-26 лютого 2023);

проводив:

- різнопланові заходи, спрямовані на вдосконалення ефективності професійної орієнтації учнівської молоді, роботи щодо популяризації П(ПТ)О, робітничих професій;

надавав:

- індивідуальні консультування щодо відкриття та функціонування ЦПК, ЦПД.

Для заступників директорів з навчально-виховної роботи ЗП(ПТ)О **проведено:**

на

- **семінар-практикум** за темою: «Профорієнтаційні родинки» під час якого розглянуті питання: сучасні тенденції розвитку профорієнтаційної роботи в ЗП(ПТ)О, система профорієнтаційної роботи в ЗП(ПТ)О, сучасні тенденції розвитку профорієнтаційної роботи в ЗП(ПТ)О, форми і методи підготовки учнівської молоді до реалізації професійної кар'єри, проведення кар'єрного консультування здобувачів освіти в Центрі професійної кар'єри закладу, особливості кар'єрного консультування щодо отримання роботи і формування професійної кар'єри (Кравчук Т.І., кар'єрний радник Баранівської районної філії Житомирського обласного центру зайнятості)(12.03. 2023р.);

- **онлайн-зустріч** заступників директорів з навчально-виховної роботи та відповідальних в закладах професійної(професійно-технічної) освіти осіб за проведення Тижня професійної освіти. Під час зустрічі були розглянуті питання: організація та проведення Тижня професійної освіти, особливості комунікацій з роботодавцями, соціальними партнерами, батьківською громадськістю, інтернеткомунікації ЗП(ПТ)О. (16.05. 2023р.);

для голів методичних об'єднань класних керівників, вихователів:

- **онлайн-засідання методичної секції** за темою: «Професійне виховання майбутніх кваліфікованих робітників» (24.03. 2021р.);

для заступників директорів з навчально-виробничої та навчальної роботи:

- **онлайн-засідання методичної секції** на темою: «Навчально - практичні центри - інвестиція в якісну підготовку кваліфікованих робітників» (18.05. 2023р.).

Сприяв створенню та функціонуванню центрів кар'єри на базі закладів освіти з метою забезпечення професійного консультування молоді щодо адаптації до умов ринку праці, формування у них навичок затребуваних роботодавцями.

Сформував інформаційно-методичну базу матеріалів для використання в роботі відповідальних за роботу Центрів професійної кар'єри у ЗПО області:

- матеріали Всеукраїнського вебінару на тему: «Основи успішного працевлаштування» (проведеного ДПО Міністерства освіти і науки України спільно із Програмою розвитку ООН за фінансової підтримки уряду Німеччини (21.06.2023);

- матеріали Всеукраїнського проекту з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії» (04.10.2023);

- інтерактивний посібник «Як створити кар'єрний центр?» (ГО «Центр «Розвиток КСВ», платформа Career Hub);

- порадник керівникам центрів кар'єри закладів професійної (професійно-технічної) освіти (програма ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України»);

- платформа «Кар'єра» (програма ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України»);

- курси за напрямом: «Підприємництво та менеджмент», «Навички XXI століття для розвитку підприємництва та поліпшення якості трудового життя», «Розробка бізнес-ідей», «Бізнес-проектування: від ідеї до бізнесу», розміщеними на платформі «Професійна освіта онлайн» (програма ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України»).

Моніторинг діяльності Центрів здійснювався шляхом опрацювання інформації, що розміщується на сайтах закладів освіти, в соціальних мережах (Facebook, Instagram, Telegram, YouTube).

В рамках обласного проекту проведенні заходи:

- обласний конкурс на кращий відеосюжет «Успішний випускник-міцна держава» (листопад-грудень 2022р.);

- обласний конкурс на кращу організацію профорієнтаційної роботи (листопад-грудень 2023р.);

- професійний форум «Навчально-практичні центри: нові горизонти і нові можливості підготовки дорослого населення»;

- Дні відкритих дверей для випускників закладів загальної середньої освіти;
- тестування учнів ЗЗСО на Інтернетплатформі Державної служби зайнятості «Профорієнтація та розвиток кар'єри»;
- Тиждень професійної (професійно-технічної) освіти (18.10. - 23.10.2022р., 22.05. - 26.05.2023р.);
- онлайн-зустріч лідерів та лідерок учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти області;
- обласний челендж #ICanDoIt в рамках Тижня професійної освіти (17.05.2023р.);
- профорієнтаційні тренінги для здобувачів освіти 8-11-х класів закладів загальної середньої освіти «Твоя формула успіху», «13 кроків до професії твоєї мрії», «Твій професійний маршрут»;
- обласний конкурс фахової майстерності серед здобувачів професійної освіти з професій: «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Кравець»;
- Дні кар'єри.

З педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О на педагогічних радах, інструктивно-методичних нарадах розглядалися та обговорювались питання організації та проведення профорієнтаційної роботи.

В закладах освіти були розроблені для педагогів методичні рекомендації щодо проведення професійної орієнтації учнівської молоді та незайнятого населення.

Профорієнтаційна робота з молоддю проводилась із залученням організацій роботодавців та їх об'єднань, що сприяло формуванню у здобувачів освіти професійних компетентностей з урахуванням наявних і перспективних потреб ринку праці.

Найбільш сталими партнерами закладів П(ПТ)О є: Житомирське обласне об'єднання організацій роботодавців, ДП «Житомирська мехколона», СТОВ «Заповіт», ПАТ БМЗ «ПРОГРЕС», ПП «Сончик», ПАТ виробничо-комерційна фірма «Леся», ПП «Меблева фабрика «МІРТ», ФОП Артемчук В.П. «Корчма» і ПП швейна фабрика «Марічка» ФОП Волинець Є.Д. «Гермес», приватна багатогалузева фірма «ГАРАНТ», АТ «Житомирські ласощі», ТОВ «Шалений молот», ТОВ ТК «Полісся-Продукт», ФОП «Артемчук, ПРАТ «ВЗП Хміль» і ТОВ «СТРІЛА-КА», ТОВ «Олевський метизний завод», ПП Лісопереробна компанія «Алексіс», ПТ «Екостиль», ПП

Ділова зустріч з керівництвом меблевої фабрики «Мірт» ДНЗ «НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКЕ ВПУ»

ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ» ДНЗ «Житомирське вище професійне технологічне училище»

«Ріф-1», ТОВ «Вопак», ПП «Орлі Парк», ТОВ «Норинцівське», ТОВ «Малинська швейна фабрика «Ельфа», ПрАТ «ХІММАШ», ПрАТ «Коростенський завод хімічного машинобудування», ПАТ «Любарський Райагроспецмонтаж», ФГ «Явір», ТОВ «Гранд», ТОВ «Пельменний дім», ТОВ «ПРИВАТІНВЕСТ», База «Чудодієво» та інші. Налагоджена дієва співпраця з Обласним центром зайнятості.

У популяризації робітничих професій були активно задіяні вебсайти НМК ПТО (детальніше за покликанням: <https://nmk-ptο.inf.ua/>), закладів освіти та сторінки у

Facebook., (група Facebook «Професійна освіта Житомирщини», детальніше за покликанням: <https://www.facebook.com/groups/2691957277567888>).

Чисельність молоді та дорослого населення, охоплених профорієнтаційною роботою в 2021-2023р.р. становить близько 25000 осіб. В 2021-2023р.р. в закладах П(ПТ)О проведено до 160 «Днів відкритих дверей», до 200 екскурсій, 500 майстер-класів.

Інформація щодо проведення Днів відкритих дверей, інших профорієнтаційних заходів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти у 2021- 2023 р.р. розміщувалась на сайті Міністерства освіти і науки України та інших каналах комунікації.

Заклади П(ПТ)О оприлюднювали Правила прийому на офіційних вебсайтах (вебсторінках), розміщували інформацію про набір учнів та умови отримання робітничих професій на дошках оголошень, соціальних мережах, опублікували десятки статей про традиції закладів, досягнення педагогів та здобувачів освіти у місцевих та обласних засобах масової інформації; монтували нові рекламно-інформаційні відеоролики, розповсюджували гендерночутливі промоційні матеріали, презентації робітничих професій, створювали вайбер групи для учнів ЗЗСО та їх батьків, розміщували фотовідеоматеріали, проводили консультації, онлайн-анкетування, виступи агітбригад в онлайн-форматі та очно, надавали відповіді на виникаючі питання тощо. Активно розповсюджували друковані матеріали (проспекти, листівки, запрошення, календарі, рекламні оголошення).

У квітні 2021 року в рамках проекту був проведений обласний Конкур на краще відео з популяризації робітничих професій «Світ професій очима молоді». Головною метою Конкурсу було привернення уваги учнівської молоді до робітничих професій, формування в них свідомої позиції щодо здобуття робітничої професії в закладах П(ПТ)О області; підвищення позитивного іміджу ЗП(ПТ)О.

37 авторських робіт були подані 18 закладами, які в повній мірі сприяли популяризації робітничих професій.

Роботи, створені працівниками та здобувачами освіти вирізнялися креативністю (новизною ідей, гнучкістю мислення авторів), оригінальністю представлення робітничих професій.

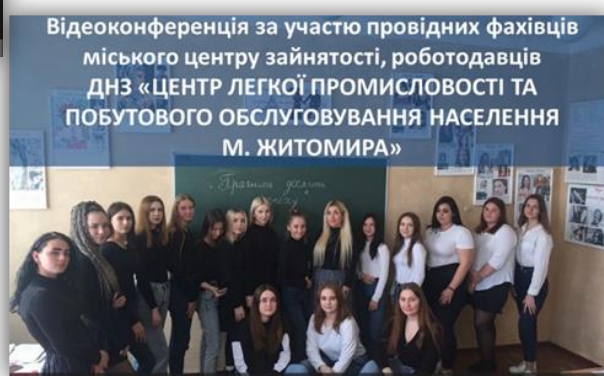
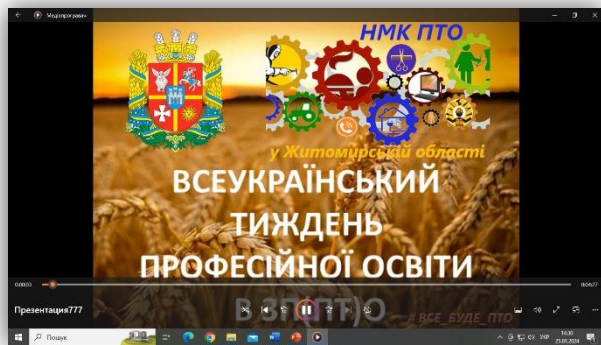
За критерій «Зміст відео з популяризації робітничих професій» (підбір матеріалу, повноту розкриття, чіткість інформації, грамотність) найбільшу кількість балів отримали: ДНЗ «ЦСО м. Житомира», ГВПУНТ, БПЛ, ДНЗ «МПЛ», ДНЗ «ЦЛППОН м. Житомира», ДНЗ «БВПУ», КПАЛ.

Вміння логічно презентувати професію продемонстрували БПЛ, ДНЗ «ЖВПТУ», ЦПТО м.Житомира, ЛПЛ.

Віртуальними путівниками для ознайомлення з робітничими професіями стали відео закладів: ЖППЛ, ДНЗ «ОПЛ», БПЛ, ОПЛ. Творчий підхід до створення відео з популяризації робітничих професій продемонстрував ДНЗ «НВВПУ», «МПЛ», БПЛ, ГВПУНТ. З 22 травня по 26 травня 2023 року в закладах П(ПТ)О відбувся Тиждень професійної (професійно-технічної) освіти. План заходів тижня передбачав насичену активностями програму як для майбутніх абітурієнтів, незайнятого населення, так для самих здобувачів професійної освіти та педагогів закладів.

Протягом тижня заклади П(ПТ)О продемонстрували високий рівень професійної компетентності власних педагогів, здібності та креативну майстерність своїх здобувачів освіти, мали нагоду популяризувати робітничі професії серед молоді, незайнятого населення, сприяти

підвищенню їх престижності на ринку праці. Різноманітні заходи відбулися у закладах П(ПТ)О в рамках запланованого Тижня професійної (професійно-технічної) освіти. Серед яких: відеолекторій «Ринок сучасних професій», мотиваційна зустріч здобувачів освіти із соціальним партнером ТОВ «КОРОСТИШІВЗЕМІНВЕСТ», зустріч з роботодавцем Галушинським В.В. – керівником підприємства ТОВ «ДЖЕРЕЛО-СОКОЛІВ» (ГВПУНТ); презентація професії «Електрозварник на автоматичних та напіваавтоматичних машинах», майстер-клас «Встановлення змішувача» (ПТУ №4 м. Бердичева); екскурсії на підприємства (ЖППЛ); творча майстерня «Моя професія у житті», презентація інтегрованого проєкту «STEM-краса» (ДНЗ «ЦСО м. Житомира»); екскурсія на ПРАТ ФК Швейна фабрика «Леся», інформаційний брендинг «Моя професія – моє майбутнє» (ДНЗ «НВВПУ»); конкурс презентацій «Моя професія – моя гордість», демонстрація відеороликів «Моя робітнича професія – мій успішний старт у майбутнє», челендж «Світ професій XXI століття» (БПЛ); відео калейдоскоп «Моя професія – СТОЛЯР» (ДНЗ «ОПЛ»); відкрита трибуна «Навчання впродовж життя - шанс чи обов'язок?», фестиваль професій «Місто професій», круглий стіл «Працевлаштування; права, обов'язки, можливості» (БПЛ); День кар'єри (ДНЗ «ЖВПТУ»); тренінгове заняття: «Ресурсність: самореалізація особистості, професійний розвиток та кар'єрне зростання», професійний квест: «Монтаж водомірного вузла», «З'єднання труб натяжними гільзами», інтерактивне заняття «Право молоді на працю», конкурс-гра «Голосуй за професію» (ЦПТО м. Житомира); відео-дайджест «Наші професії» (ДНЗ «ЦЛППО м. Житомира»); майстер-клас «Англійський кекс» (ДНЗ «БВПУ»); рольова гра «Співбесіда з роботодавцем» (ОПЛ); керована дискусія «Моя професія, як основа для розвитку», година ідей «Від ідеї до реалізації», проблемна дискусія «Чи зможу я стати фермером-підприємцем?», тренінг «Успішна кар'єра – твій особистий план успіху» (ДНЗ «МПЛ»); анкетування «До якого типу професії ви схильні?» (ЛПЛ); конкурс «Кращий з професії», зустріч «Успішний випускник», відео-челенж «Робітнича професія – запорука успіху» (КПАЛ); юридична інформаційна година «Трудові відносини в Україні», психологічне тестування «Я можу» (ЖПЛ ЖОР).

Під час проведення Тижня професійної освіти зусилля педагогічних працівників, представників державних та громадських організацій були спрямовані на підвищення рівня зацікавленості, обізнаності молоді з світом професій, виховання у молоді здатності до самостійного професійного вибору, закріплення інтересу до обраної професії. Активну участь в підготовці та проведенні профорієнтаційних заходів приймали лідери учнівського самоврядування.

У листопаді – грудні 2023 року в рамках реалізації заходів обласного проєкту «Презентуємо професійну освіту разом», був проведений обласний Конкурс на кращу організацію профорієнтаційної роботи серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти області.

Головною метою Конкурсу було впровадження в роботу ЗП(ПТ)О ефективних систем, моделей, форм, методів профорієнтаційної роботи, популяризації робітничих професій, підняття престижності професійної освіти, виявлення і популяризація кращого досвіду з надання профорієнтаційних послуг для різних категорій та вікових груп населення, привернення уваги учнівської молоді до робітничих професій, формування в них свідомої позиції щодо здобуття робітничої професії в закладах П(ПТ)О. У Конкурсі брали участь 15 закладів освіти.

Представлені на Конкурс матеріали засвідчують, що профорієнтаційна робота в ЗП(ПТ)О проводиться відповідно до сучасних вимог. Оновлюється її зміст, впроваджуються цікаві методи та інтерактивні форми профорієнтаційної агітації, активно використовуються інформаційно-комунікаційні технології, засоби масової інформації, друкована та відеопродукція, працюють інформаційні сторінки «Вступнику» на вебсайтах закладів освіти, налагоджена співпраця з центрами зайнятості, місцевими громадами, освітніми закладами, до популяризації робітничих професій залучаються здобувачі освіти.

Чіткість та системність в організації профорієнтаційної роботи відмічаються у закладах: Центр професійно-технічної освіти м. Житомира, ДНЗ «Центр сфери обслуговування м. Житомира», ДНЗ «Новоград-Волинське вище професійне училище», «Малинський професійний ліцей» «Бердичівське вище професійне училище», «Центр легкої промисловості та побутового обслуговування населення м. Житомира», Головинське вище професійне училище нерудних технологій, Житомирський професійний ліцей ЖОР, Баранівський професійний ліцей.

Активно працюють над підняттям престижності закладу на ринку надання освітніх послуг заклади ДНЗ «Центр легкої промисловості та побутового обслуговування населення м. Житомира», Головинське вище професійне училище нерудних технологій. Системною та

результативною є робота з виконання регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів у закладах: Коростишівський професійний аграрний ліцей, Житомирський професійний ліцей ЖОР.

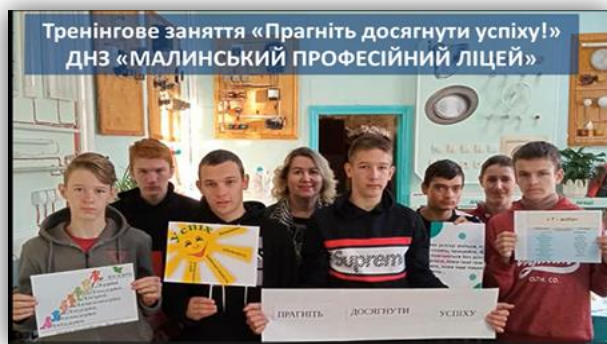
Популяризують робітничі професії заклади: Бердичівський професійний

будівельний ліцей, Любарський професійний ліцей, Овруцький професійний ліцей, ДНЗ «Олевський професійний ліцей», Професійно-технічне училище №4 м. Бердичева.

Доступним та інформативним є виклад профорієнтаційної сторінки «Вступнику» на вебсайтах закладів: ДНЗ «Малинський професійний ліцей» Житомирський професійний ліцей ЖОР. Змістовно-мотивуючі рекламні відеоролики у Любарського та Овруцького

професійних ліцеїв, активними у соціальних мережах є Коростишівський професійний аграрний ліцей. Різноманітністю відзначається друкована профорієнтаційна продукція у більшості закладів освіти .

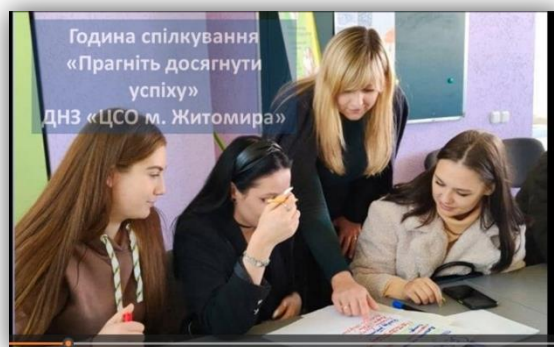
Значний особистий внесок в організації профорієнтаційної роботи в закладах освіти здійснювали працівники психологічної служби. Широкий спектр сучасних психологічних і педагогічних методів, які практичні психологи, соціальні педагоги використовували в профорієнтаційній роботі дав можливість виконувати поставлені завдання, сприяв формуванню особистої

позиції в учнів ЗЗСО щодо проблеми власного професійного самовизначення.

Значна увага приділялась роботі з батьками випускників ЗЗСО.

Враховуючи вище зазначене НМК ПТО у Житомирській області рекомендує:

- створювати сприятливі оптимальні умови в закладах ЗП(ПТ)О для підвищення рівня зацікавленості, обізнаності молоді з світом професій, якісної та результативної профорієнтаційної роботи;
- виховати в учнівській молоді стійку мотивацію й свідоме прагнення до здобуття висококваліфікованої професії, здатності до самостійного професійного вибору;
- приділяти увагу змісту профорієнтаційної роботи, формам, технологіям та методам її втілення, налагодженню зв'язків з усіма стейкхолдерами.

Підготувала: *Ірина ТКАЧУК, заступник директора з методичної роботи НМК ПТО у Житомирській області*